

ОСОБЛИВОСТІ АДАПТИВНОГО УПРАВЛІННЯ ОСВІТОЮ

Соколенко Т.М.

Державний вищий навчальний заклад

„Донбаський державний педагогічний університет”, м. Слов’янськ

У роботі досліджено особливості адаптивного управління освітою, визначено основні принципи адаптивного управління, функції відповідно до освітніх закладів та алгоритм адаптивного управління, надано ознаки ситуації, що потребує адаптивного управління.

Концепція адаптивного управління сьогодні виступає потужною зброєю для опору мінливості умов функціонування та розвитку суб’єктів господарювання.

Адаптивне управління – це управління, засноване на адаптації та кооперації дій усіх учасників діяльності, спрямованої на досягнення спільно визначеної мети.

Методологічно основа адаптивного управління бере початок від ситуативного підходу, визначального в теорії управління, з використанням можливостей науки в аналізі конкретних ситуацій та умов. Центральною у ситуативному підході є ситуація як конкретний набір обставин, що активно впливають на організацію в конкретний момент часу. Адаптивне управління – це здатність керівника поєднувати різні стилі управління залежно від ситуації. Важливою рисою адаптивного управління є спрямування його на самоконтроль, самоаналіз та саморозвиток кожного педагогічного суб’єкта, що значно підвищує потенціал кадрової політики, створює умови для розвитку творчості, розкриття талантів та можливостей кожної особистості, робить адаптивну систему відкритою й демократичною.

Провідною ознакою адаптивного управління є взаємоприспосовування та органічне поєднання мети керівника й прагнення виконавця на основі вироблення гнучких моделей діяльності.

Основні функції адаптивного управління:

- спільне вироблення реалістичної мети;
- критеріальне моделювання;
- кооперація дій і самоспрямування;
- самомоніторинг процесу та моніторинг результату;
- прогностичне регулювання.

Адаптивне управління має лінійно-функціональну структуру, яка обов’язково доповнюється органічними структурами, здійснюється у програмно-цільовій формі: проектне управління, адаптаційно-модульне, управління субординаційно-проміжного партнерства, наскрізно-рівневої узгодженості тощо.

Отже, адаптивне управління характеризується змістом (функції), організаційною структурою (напрямок взаємовпливу і порядок взаємодії учасників управлінського процесу) і технологією (механізм взаємоузгодження спрямованого впливу й одночасного вивільнення ступенів свободи для саморозвитку).